

[Svend Haugaard]

opfyldt, og det tror jeg nok der er grund til mange steder. Der er i øvrigt en hel del af de store grave, som er taget i overgangen. Man havde her meget store udgravninger før 1972 og fortsætter med tilladelse efter 1972, og man har så pligt til at retablere den sidste del, men ikke den første del. Det har jeg i hvert tilfælde haft lejlighed til at se mange stederovre i Vestjylland.

Men for alle de øvrige vedkommende – og tallet er altså ukendt, men det er mange tusinder af vidt forskellig størrelse – er der altså behov for tilskud for at få fjernet de skæmmende indtryk og enten bringe området ind under landbrugsmæssig funktion eller få det tilplantet, så det kan give en form for skovmæssigt udbytte eller/og blive et rekreativt værdifuldt område. Ikke mindst hvor der er søer og andet i forbindelse med det, kan der laves aldeles nydelige ting for rimelige beløb.

Jeg tror da, det er rigtigt, at man skal foretage en vurdering af, hvad der er den bedste og den naturligste anvendelse af sådanne områder. Det kan i ét tilfælde være ét, og i et andet tilfælde noget helt andet, og derfor mener jeg også, man skal have amts- og kommunale myndigheder, Hedeselskabet, fredningsmyndigheder, og hvad man nu vil tage med, til at se på, hvad områderne bedst kan anvendes til. Der er nævnt flere ting her i dag, som jeg mener i høj grad er rigtige. Hr. Svend Erik Hovmand nævnte spørgsmålet om ufarligt affald; også det kan tages med ind i dette. Men der er nu adskillige landkommuner, der har så store grusgrave, at der vil være plads nok til ufarligt affald de første 1.000 år, så vidt jeg kan skønne.

Der er tidligere bevilget statsmidler til retablering og tilplantning af brunkullejer, som dækker et samlet areal på ca. 3.000 ha. Jeg mener, det skete i 1958, hvor 30 pct. af dem blev tilplantet. En del af områderne kan sikkert komme ind under plant-for-vildtetordningen, hvortil der ydes offentlige tilskud med 90 pct. af planterne. Der er altså former i forvejen, som måske kan tages med.

Så vil jeg gerne nævne – det er delvis nævnt i forvejen – at jeg tror, der er mere i gang, end ministeren er klar over, i Fyns og Ribe amtskommuner. Jeg ved f. eks., at i Fyns amtskommune er der inden for de sidste 2 år udført eller planlagt udførelse af 35 plantninger på et samlet areal på 15 ha. Det

sker i forbindelse med Hedeselskabets sagskundskab. På samme måde er der adskilligt i gang i Ribe, så man har her et erfaringsgrundlag, og i disse amter er der, så vidt jeg ved, gratis jordarbejde og 25 pct. af planteprisen. Det er en ordning, som kunne tages op som mønster.

Jeg mener, der er grund til at skønne på disse amtsinitiativer, men skal det lykkes at få virksomheden gjort virkelig landsdækkende og mere effektiv, må der en landsomfattende støtte lov til.

Vi kunne tænke os, at ordningen gennemføres enten efter det mønster, som vi har set i Ribe og Fyns amtskommuner, eller efter skovstøtteloven. I forbindelse med skovstøtteloven vidste man jo heller ikke på forhånd, hvor mange millioner kroner der skulle anvendes, for at det blev dækkende, men man ansatte et vist beløb, og det er gået udmærket. På samme måde kunne man gøre det her. Det kunne enten være efter samme mønster som skovstøtteloven, eller det kunne være direkte inkluderet i selve skovstøtteloven.

Vigtigt er det i hvert tilfælde, at vi får taget en beslutning så hurtigt som muligt, for det tager jo en vis tid med planlægningen, og det tager også en vis tid med planter. Det ville være ret vigtigt, om vi kunne få beslutningen bare vedtaget som beslutning her, fordi så kan man forberede sig på, at regeringen ret hurtigt herefter vil komme med et egentligt udarbejdet lovforslag, og det vil betyde, at man så kunne begynde så småt at planlægge, det ville betyde, at man kunne reservere planter til formålet. Planter er jo ikke noget, man får på én dag, der er tale om en 3 års periode, så der skal altså en vis reservation til på planteområdet, for at man kan komme i gang i den kommende vinter eller det næstkommende forår. Derfor vil jeg gerne bede om, at man ikke siger, at det blot skal udsættes, at det skal vente til det og det. Man bør få det vedtaget nu, for der vil alligevel gå en vis tid, før dels planterne, dels planlægningen kan blive gennemført.

Jeg håber, at jeg under udvalgsarbejdet vil kunne få lejlighed til at bevise, at dette er en sag, som man virkelig kan gøre noget ved, at det er en virkelig fornuftig sag at tage fat på set ud fra både et landskabshensyn, et naturmæssigt hensyn, et rekreativt hensyn og i høj grad også et beskæftigelseshensyn.